

AYLIK DERGİ  
SAYI 2 - EKİM 2023  
100. YILA ÖZEL



**KENDİNE**  
Sağlık, Fikir, Psikoloji  
Yolda Olanların Dergisi

**YOLCULUK**

# YAZARLAR

---

ÖMER PEKER  
SEVDA DOĞAN  
KEVSER KARAKAYA  
MURAT TOSUN  
ZELİHA ÇAKMAK  
FATMA PULAT  
MÜGE ŞENER  
HİLMİ TUNA ÇETİNKAYA  
TUĞBA YETİM  
SERKAN ÖZMEN'İN DERLEMESİ  
TURAN GÖZET'İN DERLEMESİ  
UMUT KARABUĞA'NIN DERLEMESİ

## EDİTÖRLER

---

ÖMER PEKER  
SEVDA DOĞAN

## GÖRSEL TASARIM

---

SEVDA DOĞAN

## ÇİZERLER

---

SÜMEYYE KINIKLI  
FATMANUR TURAN

[HTTPS://AFYONASML.MEB.K12.TR/](https://afyonasml.meb.k12.tr/)

ADRES:

SELÇUKLU MAHALLESİ ASİYE SULTAN CADDESİ  
N:04 MERKEZ/ AFYONKARAHİSAR

İLETİŞİM:

(272) 229 3518

# İÇİNDEKİLER

🇹🇷 CUMHURİYET'İN 100. YILINA ÖZEL SAYI 🇹🇷

Türkiye Cumhuriyeti/Ömer PEKER

6

Kimdir Atatürk?/ Sevda DOĞAN

8-27

Kayaların oğlu / Derleyen Turan GÖZET

10

Atatürk ve Geometri/Hilmi Tuna ÇETİNKAYA

12

Biz Türk Genciyiz/Fatma PULAT

14

Cumhuriyet/ Zeliha ÇAKMAK

15

Atatürk ve Cumhuriyet/  
Derleyen Serkan ÖZMEN

16

Muası Cumhuriyetimiz/Kevser KARAKAYA

19

Cumhuriyet nedir?/  
Derleyen Umut KARABUĞA

22

Kutlu olsun/Müge ŞENER

23

Cumhuriyet kadınları/Tuğba YETİM

24

Laiklik ve İslam/ Murat TOSUN

25



**"Bizim  
maviye  
olan  
sevdamız  
Selanik'te  
açılan bir  
çift gözle  
başladı."**

**Refik Halit  
KARAY**

**“EFENDİLER, YARIN  
CUMHURİYETİ  
İLAN EDECEĞİZ”**

*K. Atatürk*

**28.10.1923**



## **Türkiye Cumhuriyeti: Yüzyılın Işığında Bir Destan**

**Türkiye Cumhuriyeti, 29 Ekim 1923 tarihinde, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğinde ilan edildi. O tarihten bu yana geçen 100 yıl, bir milletin kendi kaderini tayin etme azmi, bağımsızlık ve modernleşme hedefiyle geçen bir destanı simgeliyor. Cumhuriyet, Türk milletinin varoluş mücadelesinin ve demokratik bir toplumun inşasının somut bir ifadesidir. Atatürk'ün önderliğindeki bu büyük devrim, Türk toplumunu çağdaş medeniyetler seviyesine taşıma hedefiyle yola çıktı. Cumhuriyet, sadece siyasi bir rejimi ifade etmekle kalmadı, aynı zamanda toplumsal, kültürel ve ekonomik alanda da köklü değişiklikleri beraberinde getirdi. Laik, demokratik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti, bu değerleri benimseyerek modern dünyada hak ettiği yeri almaya çalıştı.**

**Cumhuriyetin yüzüncü yılı, bir yandan kutlamalar ve coşkuyla geçerken, diğer yandan da bir muhasebe dönemidir. Bu süre zarfında elde edilen başarılar ve karşılaşılan zorluklar, geleceğe yönelik stratejik adımların belirlenmesinde rehber olmalıdır.**

**Gelecek nesillere daha güçlü bir Türkiye bırakmak için, bilgi ve teknolojiye yatırım yapmak, demokrasiyi güçlendirmek, çevresel sürdürülebilirliği ön planda tutmak gibi alanlarda daha da ileriye gitmek gerekmektedir. Bu konuda toplumsal liderlik, eğitim camiasına düşmektedir.**

**Cumhuriyetin yüzüncü yılı, bir anlamda bir dönüm noktasıdır. Bu dönem, geçmişin değerlendirilmesi, bugünkü durumun analizi ve geleceğe dair vizyonun belirlendiği bir süreç olmalıdır. Türk milleti, birlik ve beraberlik içinde, Cumhuriyetin temel değerlerini daha da pekiştirerek, küresel düzeyde etkili ve saygın bir ülke olma hedefine odaklanmalıdır.**

**Sonuç olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin yüzüncü yılı, bir milletin ortak geçmişini, birlikte yaşadığı tarihi anıları ve geleceğe dair umutları simgeliyor. Bu özel yıl, Türkiye'nin daha da büyüyeceği, gelişeceği ve dünyada etkisini artıracacağı bir dönemin başlangıcını temsil ediyor. Türk milleti, Cumhuriyetin yüzüncü yılında, daha aydınlık yarınlara olan inancını sürdürerek, birlik ve beraberlik içinde yürüdüğü yolda ilerlemeye devam edecektir.**

**OKUL MÜDÜRÜ  
ÖMER PEKER**

# Kimdir Atatürk?

Deha zekasıyla çaresiz bir milleti şaha kaldıran,  
ölümü pahasına vatanına sevdasını taa yüzyıl önce  
yedi düvele ispat etmiş böylece namı dünyaya şan olmuş  
**BÜYÜK ÖNDER.**

Türk'ün destansı hikayesine imzasını atmış,  
sömürgeci devletleri deha zekası ve milletin yürek gücüyle  
imkansız denilen savaşlarda bile alt etmiş **CESUR YÜREK.**  
Cumhuriyet'in yüzüncü yılında da tıpkı yüzyıl önceki gibi  
bedenlerin değil fikirlerin ilelebet yaşayacağını yüreklerimize  
zerk etmiş **EŞSİZ İNSAN.**

Sevda DOĞAN





## **KİMDİR ATATÜRK?**

**Büyük Taarruz'la Afyon'dan başlayıp düşmana son darbeyi İzmir'de vuran, hayal ettiği Türk yurdu Anadolu'nun sonsuza kadar Türk toprağı olacağını yedi düvele tokat gibi çarpan, hayal etmenin en büyük özgürlük olduğunu, bu sayede ancak başarılı olabileceğimizi bizlere öğütleyen, karanlığı denize döküp yurduma güneşleri gösteren, umudu o günden bugüne hepimizin göğsüne nakış gibi işleyen Mustafam'sın..**

**Psikolojik Danışman  
Sevda DOĞAN**



## KAYALARIN OĞLU

1923'ün ılık bir ekim sabahında,  
Kayaların toprağa dikine saplandığı yerde doğdum,  
Toprak anayla kaya babanın oğluyum ben,  
Toprak anam sevgi dolu, bereket dolu,  
Toprak anam sessiz, ama toprak anam dopdolu...  
Toprak anam toprak anam Anadolu,  
Babamsa sağı solu belli olmaz,  
Bir gürlendi mi yer yerinden oynar,  
Göğsünde çatırdamalar olurmuş,  
Onun için derdi, onun için sayısız irili ufaklı,  
Kaya parçaları vardır bu topraklarda,  
Ve sen benim oğlum  
Ve sen kayaların oğlu,  
Bu taşı toprağı bir arada tutacaksın,  
Kolay değil kayaların oğlu olmak,  
Kuzeyden esen rüzg'ra,  
Güneyden gelen kavurucu sığağa,  
Karşı koruyacaksın onları,  
Kolay değil, kolay değil,  
Kayaların oğlu olmak,  
2023'ün ılık bir ekim sabahında,  
Bacaklarımda hafif bir uyuşma ile uyandım,  
Ve sanki yüz yıllık ulu bir çınar gibi,  
Kök salmaya başladım o sabah,  
Ve ilk kez sağımda solumda asırlardır,  
Durmakta olan diğer çınarları fark ettim,  
Doğudan hafif bir seher yeli yükseldi,  
Ve asırlık çınarlar beni de aralarına aldılar,  
Ve 2023'ün ılık bir ekim sabahında,  
Yeni bir kayaların oğlunun doğuşunu,  
Beraberce seyre koyulduk..."

Bariş MANÇO

**Çizer**  
**Sümeyye KINIKLI**



**Cumhuriyet, düşüncesi hür,  
anlayışı hür, vicdanı hür  
nesiller ister.**

**Mustafa Kemal ATATÜRK**



## ATATÜRK VE GEOMETRİ

**Atatürk'ün Türk milletine armağan ettiği en büyük eser elbette ki Cumhuriyettir. Cumhuriyetimizin 100. Yılıni kutladığımız şu günlerde Atatürk'ün değerini bir kez daha anlıyoruz. Atatürk'ün Türk milletine bıraktığı birçok eser vardır. Atatürk bilim alanında da Türk milletine birçok hizmette bulunmuştur. Bunlardan bir tanesi de ilk defa Türkçe geometri terimleri kullanılarak 1936 yılının sonlarına doğru yazdığı Geometri kitabıdır. Bu kitap ilk defa 1937 yılında Kültür Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır. Kitapta yazarın Atatürk olduğu belirtilmemiş kapağına "Geometri öğretenlerle, bu konuda kitap yazacaklara kılavuz olarak Kültür Bakanlığı'nca neşredilmiştir" yazısı yazılmıştır. Kitap bir geometri kitabından daha ziyade terimleri açıklayan bir sözlük niteliğindedir. Atatürk bu kitabında Arapça ve Farsça kökenli bazı geometri terimlerine Türkçe karşılıklar bularak terimlerin daha sade ve anlaşılır olmasını sağlamıştır.**

**Atatürk'ün Türkçe karşılık bulduğu bazı terimler aşağıda verilmiştir:**

- \* Zâviye - Açık \*Tamamlıyan Zaviye – Tümler Açık**
- \*Müselles - Üçgen \*Mustatil - Dikdörtgen**
- \*Murabba - Kare \*Şibh-i münharif - Yamuk**
- \*Muhammes - Beşgen \*Kavis - Yay**
- \*Nısf-ı Kutur - Yarıçap \*Muhit - Çevre**
- \*Mümas - Teğet \*Veter - Kiriş \*Re's - Köşe**
- \*Bu'ud - Boyut \*Ufki - Yatay**
- \*Amud - Dikey \*Şakuli - Düşey \*Mukavvas - Eğri**
- \*Müsavi - Eşittir \*Mecnu - Toplam**
- \*Taksim - Bölme \*Darb - Çarpma \*Satih - Yüzey**
- \*Kaaide - taban \*Kutur - Çap**
- \*Dılı - Kenar \*Menşur - Prizma \*Müştak - Türev**
- \*Hattı mail - Eğik \*Mekân - Uzay**
- \*Mümas - Teğet \*Faraziye - Varsayım**
- \*Zâviyetan'ı Mütâbâdiletân-ı Dâhiletan**  
**- İç Ters Açılar**
- \*Müselles-i mütesâviyü'ssâkeyn - İkizkenar Üçgen**
- \*Zâviyetân-ı mütevâfikatân - Yöndeş açılar**
- \*Kaim zaviyeli müselles - Dik üçgen**
- \*Re'sen mütekabil zâviyeler - Ters açılar**
- \*Müselles-i mütesâviyü'l-adlâ - Eşkenar üçgen**

**Matematik Öğretmeni  
Hilmi Tuna ÇETİNKAYA**



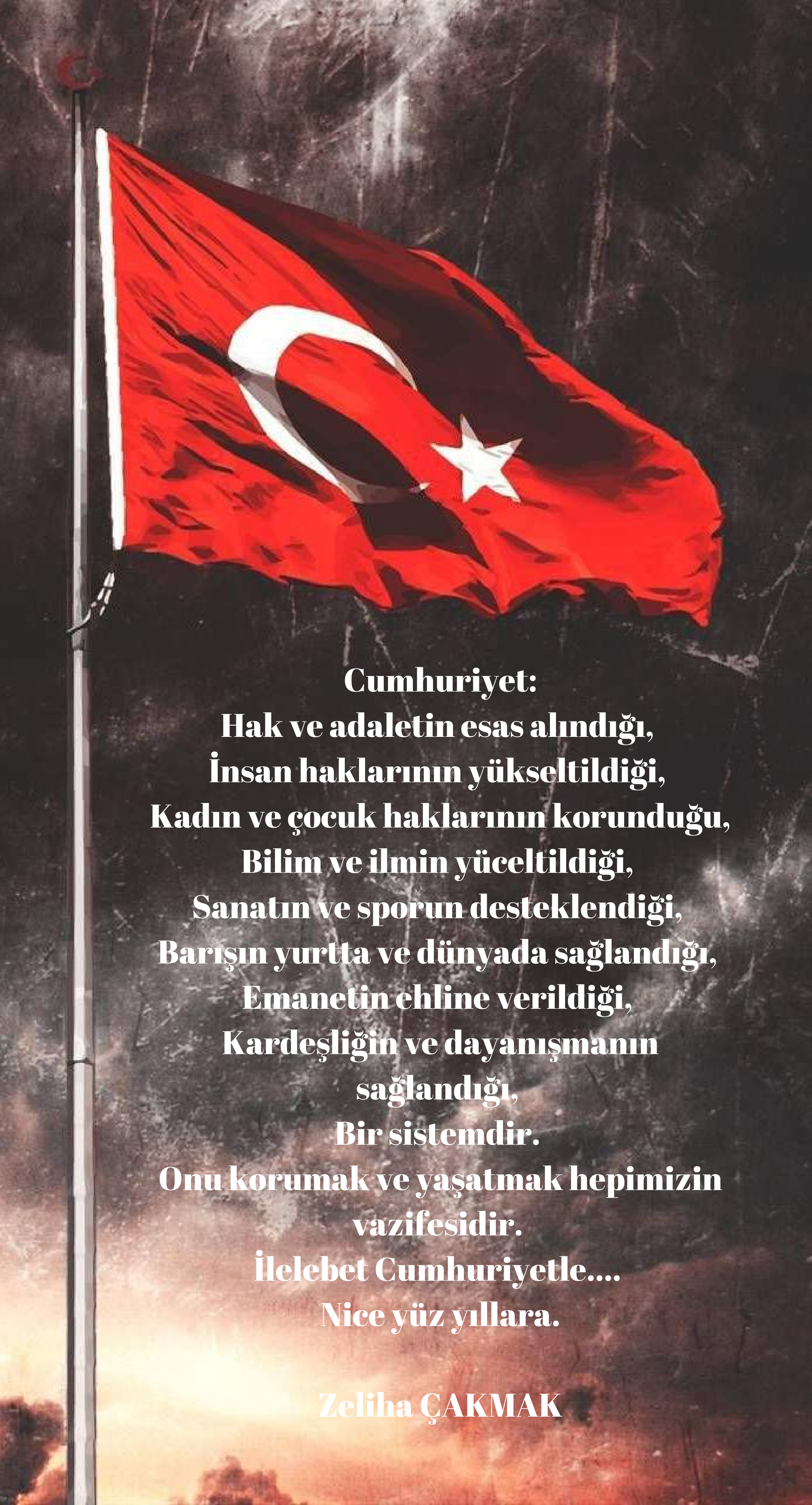
**Biz Türk genciyiz!  
Türk'üz doğruyuz çalışkanız diye başlayan  
nice antlar içtik bu ülkede.**

**Biz sözümeze sadık emanetimize sahip  
çıkan yüzyıl bu topraklarda Cumhuriyeti  
yaşamış ve yaşatmış bir milletiz.  
Daha nice yüzyıllarda da Cumhuriyetimiz  
payidar kalacaktır.**

**Mustafa Kemal Atatürk'ün en büyük  
eserimdir dediği bu eşsiz emanete milletçe  
sahip çıkacağız. Asırlar boyu Cumhuriyet  
imizi devam ettirip, dünyaya örnek  
olacağız.**

**Ay yıldızlı al bayrağımızı bu topraklarda  
ilelebet dalgalandıracacağız.  
NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE!**

**Fatma PULAT**



**Cumhuriyet:**  
**Hak ve adaletin esas alındığı,**  
**İnsan haklarının yükseltildiği,**  
**Kadın ve çocuk haklarının korunduğu,**  
**Bilim ve ilmin yüceltildiği,**  
**Sanatın ve sporun desteklendiği,**  
**Barışın yurtta ve dünyada sağlandığı,**  
**Emanetin ehline verildiği,**  
**Kardeşliğin ve dayanışmanın**  
**sağlandığı,**  
**Bir sistemdir.**  
**Onu korumak ve yaşatmak hepimizin**  
**vazifesidir.**  
**İlelebet Cumhuriyetle....**  
**Nice yüz yıllara.**

**Zeliha ÇAKMAK**

## **İLBER ORTAYLI'NIN KALEMİNDEN**

### **Atatürk Cumhuriyet'i nasıl kurdu?**

**...23 Nisan 1920'de, Ankara'da, Türkiye'yi işgal eden düşmanlara karşı direnişini sürdüren, Kurtuluş Savaşı'nı yürüten Mustafa Kemal önderliğinde bir meclis kuruldu. Bu meclisin adı 'hükümet'ti. Meclis hükümetiydi.**

**...1923'te, egemenliğini halktan alan, halkın kendi kendini yönettiği bir cumhuriyete dönüştü. Gazi Mustafa Kemal ve arkadaşları cumhuriyeti ilan ederek bu sistemin adını koydu.**

**...İşte burada Atatürk faktörü devreye giriyor. Atatürk olmasaydı zaten bu kadar insanı bir araya getiremezsiniz. İkincisi, Atatürk'ün uzak görüşlülüğünün önemi... Daha en başında, Cumhuriyet kurulmadan da önce, Kurtuluş Savaşı'nın birçok komutanı bile İstanbul'a girmek, onu geri alabilmek ümidinde değildi. Anadolu'nun bir kısmını kurtarmak onlara göre o an için yeterliydi. Halbuki Atatürk bir dâhi olduğu için karşı tarafın açığını görmüş ve "Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" demişti.**

**...Cumhuriyet bize neler kazandırdı? O kadar çok şey var ki...**

**...Okullar, imparatorluktan kalmaydı; Cumhuriyet, üstüne çok iyilerini ilave etti. Mesela Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Ziraat Enstitüsü... Buralardan yeni tip bilginler, yeni entelektüeller çıktı. Onun için Cumhuriyet bir seferberliktir.**



**Türkiye Batı müziğini eskiden de tanıyordu; bizim kompozitör padişahlarımız bile vardı. Ama onu halka yayan, konservatuvarlar kurup müziğimizi geliştiren Cumhuriyet'tir.**

**...Türk köylüsü, Cumhuriyet'ten önceki ezikliğinden, fakirliğinden kurtuldu. Bilhassa II. Dünya Savaşı'ndan sonra...**

**Ve en mühimi, Cumhuriyet'in getirdiği hukuk sistemidir. Bu, bize hayatı kolaylaştıran bir yaşam biçimi ve modeli sundu.**

**Başka alanlara da bakalım... Cumhuriyet'ten evvel, Türkiye'de kadın hareketlerinde, kadının aydınlanmasında bir atılım vardı. Ancak Cumhuriyet, bu hareketleri yönlendirmeyi, kanunlaştırmayı, sistemleştirmeyi başardı. Kadının toplum hayatındaki yerini, üstelik birçok Batı toplumundan önce kadınlara seçme-seçilme hakkı vererek sağlamlaştırmış olması, Cumhuriyet'in en önemli kazanımlarından biridir.**

**29 Ekim 1923'ten sonra en hızlı hangi alanlarda ilerledik?**

**- ...Özellikle de eğitim ve sağlık alanlarında başarılıydık. Cumhuriyet'in ilk yıllarında çok iyi bir öğretmen sınıfı türedi. Kendinden emin, kendine saygısı olan ve başkalarının saygı gösterdiği öğretmenlerdi bunlar...**

**Derleyen  
TARİH ÖĞRETMENİ  
SERKAN ÖZMEN**

Dörtnala gelip  
Uzak Asya'dan  
Akdeniz'e bir kısrak başı  
gibi uzanan  
bu memleket, bizim.  
Bilekler kan içinde, dişler  
kenetli, ayaklar çıplak  
ve ipek bir halıya benzeyen  
toprak,  
bu cehennem,  
bu cennet bizim.  
Kapansın el kapıları,  
bir daha açılmasın,  
yok edin insanın insana  
kulluğunu,  
bu dâvet bizim.  
Yaşamak bir ağaç gibi tek  
ve hür  
ve bir orman gibi  
kardeşçesine,  
bu hasret bizim.

NAZIM HİKMET



## MUASIR CUMHURİYETİMİZ

**Cumhuriyetimizin 100. Yılı ülkemizde büyük bir coşku ile kutlandı. Bu geçirdiğimiz bir asırda demokrasi anlayışımız da olgunlaşarak gelişti. Bilim, teknoloji, sanat, spor...gibi birçok alanda başarılarımız artmakla beraber Türk milleti olarak, adımızı da tüm dünyaya duyurmaya devam ediyoruz.**

**Günümüzde ne zaman dara düşsek, ne zaman bir problemin çözüm eşiğine gelsek millet olarak aklımıza: “Acaba Mustafa Kemal ATATÜRK yaşasaydı ne yapardı?” diye düşünüp kendimize yol haritaları oluşturmaya çalışırız. Onun “Cumhuriyet, düşüncesi hür, anlayışı hür, vicdanı hür nesiller ister.” Sözüünü düstur edinerek geleceğe yürürüz. Yine günümüzde birçok ülkeye göre muasır medeniyetler seviyesinde olduğumuzu görerek; Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’ ün Cumhuriyeti ilan ederek, ilke ve inkılaplarını azimle bize benimseterek, ne kadar ileri görüşlü olduğunu görmekle kalmayıp, bizim ne kadar değerli bir lidere sahip olduğumuz gerçeği ile gurur duyarız. Biliriz ki Türk millet olarak, cumhuriyet bizi biz yapan değerlerin başında gelir, çünkü “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.”**

**(Mustafa Kemal ATATÜRK)**

**Cumhuriyet aydınlığı ve çağdaşlığı temsil eden bir bayraktır. Asil Türk milleti olarak Ata’mızın bize gösterdiği yol istikametinden kararlı bir şekilde yürümeye devam edeceğiz. Bu bayrak bizlerden diğer nesillere aktarıldıkça da Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.**

**TDE ÖĞRETMENİ  
KEVSER KARAKAYA**

## **Vatan Marşı (Mülkiye Marşı)**

**"Başka bir aşk istemez, aşkınla  
çarpar kalbimiz, Ey Vatan gözyaşların  
dinsin, yetiştik çünkü biz.  
Gül ki sen, neş'enle gülsün ay, güneş,  
toprak, deniz.  
Ey Vatan gözyaşların dinsin, yetiştik  
çünkü biz."**

**Söz: Cemal Edhem (Yeşil) Bey**

# MUSTAFA'M

Şimdi çiçekler büyüyorsa,  
Güneşli toprağında.  
Şimdi çocuklar yürüyorsa,  
Işıklı yollarında.  
Sensin, sensin ey  
Mustafa'm gelensin.  
Yurduma hürriyet verensin,  
Güneşi gösterensin.  
Şimdi kadınlar biliyorsa,  
Yarınlar kollarında.  
Şimdi yarınlar geliyorsa,  
Işıklı yollarında.  
Sensin, sensin ey  
Mustafa'm gelensin.  
Yurduma hürriyet verensin,  
Güneşi gösterensin.  
Şimdi kurların arasından,  
Şehirler büyüyorsa,  
Şimdi güllerin arasından,  
Çocuklar gülüyorsa.  
Sensin, sensin ey  
Mustafa'm gülensin.  
Yurduma hürriyet verensin,  
Güneşi gösterensin.

İSMAİL LÜTFÜ EROL

# Cumhuriyet nedir?

**Cumhuriyet; bir ülkenin düşünce dünyasında aydınlık renklerin boy atması demektir, cehaletten soyunup bilgi ve erdemin ırmaklarında okyanuslara ulaşmak demektir.**

**Cumhuriyet sadece seçme ve seçilme hakkıyla ortaya çıkan bir yönetim şekli değildir; cumhuriyet herkesin düşüncesine saygı duyabilmek, özgürce ve kimsenin hakkını ihlal etmeden kendi fikirleriyle yaşamak, aklın ve bilimin egemenliğinde yeri geldiğinde fikirlerini de özgürce değiştirebilmek demektir.**

**Robotlaşmadan, tek düze bir gösteride figüran olmadan kendi yeteneklerinin farkına varıp içinde yaşadığın toplumda farkındalık yaratabilmen için her tür imkânların sana sunulması demektir.**

**Cumhuriyet demek sanat demektir, bacası tüten fabrika, ocağı yanan aile, sırasında ders dinleyen öğrenci, bilimin örgüsünde ışık saçan öğretmen, çalışan emekçi, tarlada ürün demektir.**

**Cumhuriyet demek; sağlık çalışanı, adalet, emniyet mensupları, sınırda nöbet tutan Mehmetçik demektir.**

**Cumhuriyet demek hayat demektir, elektrik, enerji, baz istasyonları, yer altı ve yer üstü kaynaklar, barajlar, nehirler, göller, bereketli ovalar, dağlar demektir.**

**Cumhuriyet demek dört mevsim demektir.**

**Cumhuriyet demek aldığın nefes, yediğin ekmek, atan kalbin demektir!**

**Cumhuriyet, yüz bilerce şehit demektir.**

**Cumhuriyet; on ve on beş yaşlarında yüreği vatan aşkıyla yanan ayağı çarıklı şehit çocukların emaneti demektir.**

**Cumhuriyet Gelibolu'dur, Çanakkale'dir, Dumlupınar'dır, Sakarya'dır, Samsun'dur...**

**Cumhuriyet: "Bebem anasız büyür ama vatansız büyüyemez" diyerek cepheye koşan Nene Hatun'dur.**

**Cumhuriyet; Kara Fatma'dır, Halime Çavuş, Şerife Bacı, Tayyar Rahime'dir...**

**Cumhuriyet; yeryüzünde Yıldız gökyüzünde Ay'dır. Bayraktır cumhuriyet!**

**Cumhuriyet Atatürk'tür.**

**Cumhuriyet: aklı hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller yetiştirmektir.**

**Milli iradenin hâkim kılınmasıdır cumhuriyet.**

**Cumhuriyet; her renge saygı duyabilmektir!**

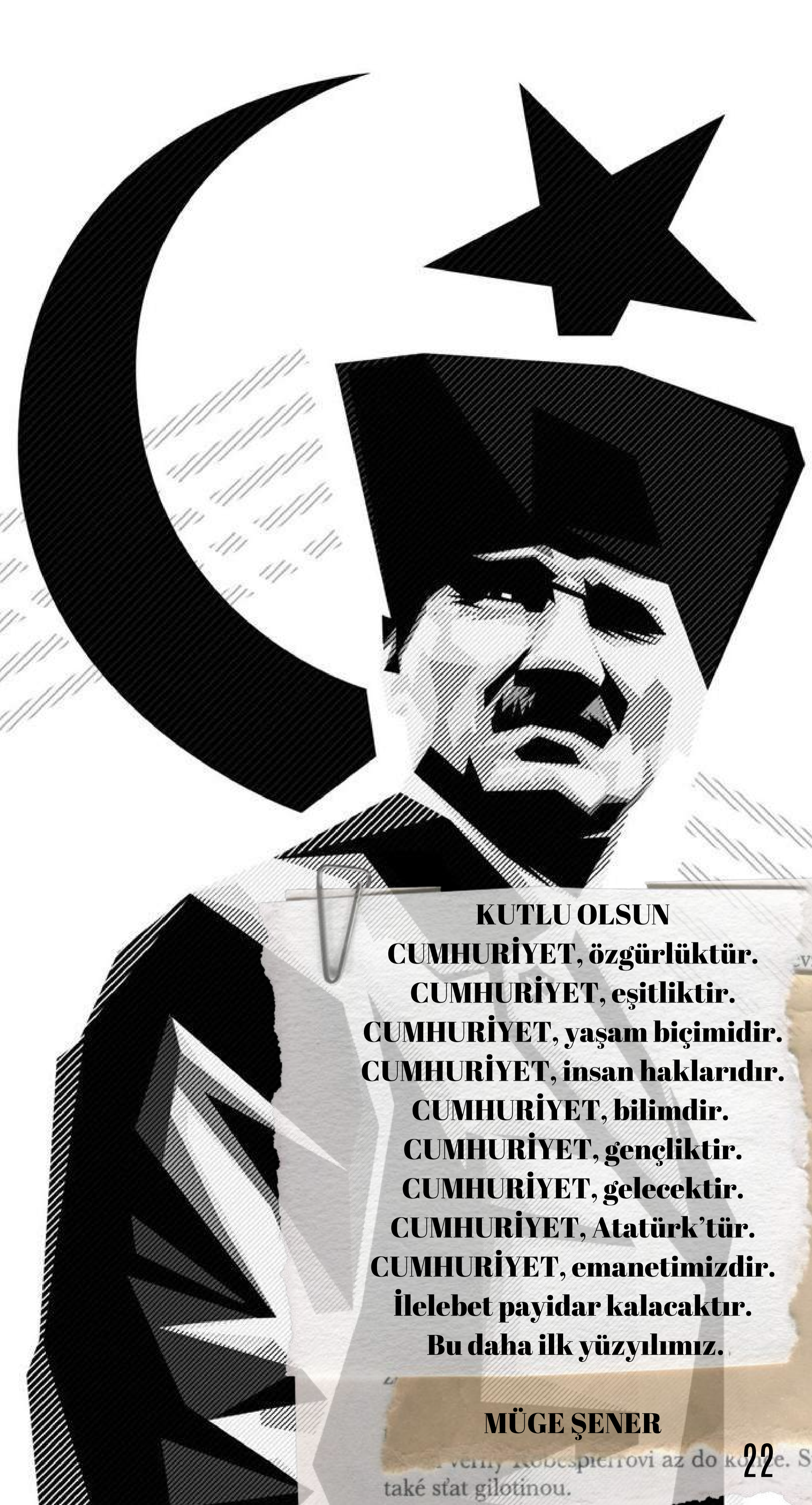
**Cumhuriyet; bütün renkleri bir araya getirip göz kamaştırıcı gökkuşakları oluşturabilmektir.**

**Cumhuriyet karanlığa atılan bir atom bombasıdır.**

**29 Ekim Cumhuriyet Bayramımız Kutlu Olsun!**

**Nice nice yıllara, doğum günün kutlu olsun ey güzel ülkem!**

**SELİM SAVAŞ KARAKAŞ  
Derleyen UMUT KARABUĞA**



**KUTLU OLSUN**

**CUMHURİYET, özgürlüktür.**

**CUMHURİYET, eşitlikdir.**

**CUMHURİYET, yaşam biçimidir.**

**CUMHURİYET, insan haklarıdır.**

**CUMHURİYET, bilimdir.**

**CUMHURİYET, gençliktir.**

**CUMHURİYET, gelecektir.**

**CUMHURİYET, Atatürk'tür.**

**CUMHURİYET, emanetimizdir.**

**İlelebet payidar kalacaktır.**

**Bu daha ilk yüzyılımız.**

**MÜGE ŞENER**

## CUMHURİYET KADINLARI

**Her Cumhuriyet Bayram 'ında Mustafa Kemal ATATÜRK, silah arkadaşları ve ecdadımızı hatırlar onları saygı ve rahmetle anarız.**

**Bu yıl Cumhuriyet'imizin yüzüncü yılında Cumhuriyetimizin sessiz kahramanlarını hatırlamak ve hatırlatmak istedim.**

**Kadınlarımız....**

**Canından çok sevdiği evladını hiç tereddüt etmeden cepheye gönderen üstelik, bir mezarı olamayacağını bile bile.**

**Hayat arkadaşı, can yoldaşı, eşini cepheye gönderen, bir mezarları olduklarında sağ dönmüş gibi mutlu olan yüce gönüllü kadınlarımız.**

**Ölüme gönderdiği cepheye küsmeyen, gücenmeyen tam tersi o cepheye acısını, hasretini dökerek işlediği patiklerini yollayan kadınlarımız.**

**Evindeki son unuyla cepheye ekmek gönderen kadınlarımız. Cepheye var gücüyle cephane taşıyan kadınlarımız.**

**İyi ki vardınız sessiz kahramanlarımız.**

**TUĞBA YETİM**



## LAİKLİK VE İSLAM

Laiklik, batıda, kilise ile devletin; dinsel erk ile siyasal erkin birbirinden ayrılması demektir. Kilisenin devlet üzerindeki egemenliğinden ve Roma'daki papalar ile Avrupa'daki imparator ve krallar arasında başlayan çekişmelerden sonra laiklik, Avrupa halklarının ilerlemesi için yegane çözüm şekli olmuştu. Nitekim ilkinde zafer, papalara aitken; Fransız devrimi ile birlikte ikincisinde zafer, kralların oldu. Hz. İsa'nın; "Sezar'ın hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verin!" sözüne dönülmek suretiyle kilise din işlerinden; devlet ise dünya işlerinden sorumlu olmak kaydıyla bir çözüme varıldı.

Laiklik, ortak bir tanımla ve egemenliğinin kaynağının her irade oluşundan hareketle, dini ve dünyevi otoritelerin birbirinden tamamen ayrılmasını; devletin ülkede mevcut maruf ve müesses dinleri tanımasını; bunlara ve mensuplarına karşı tamamen tarafsız olmasını; kamu düzenine, genel adap ve erkânâ aykırı olmamak kaydıyla her dine mensup kişilerin kendi dinlerini serbestçe öğrenmelerini, yaymalarını, ibadet ve ahkâmını yerine getirmelerini, böylece din hürriyetinin sağlanmasını; buna karşılık ülkedeki maruf ve müesses dinlerin, bu dinlerin teşkilatlarının, inanış ve yaşayış biçimlerinin de hiçbir şekilde devlet ve dünya işlerine, siyasete karışmamalarını; teokratik devlet eğilimlerine yer verilmemesini gerektiren bir kuraldır.

Esasen kamu düzenine ve kanunlara uygun biçimde bir dine inanma veya inanmama ve onun gereklerini yerine getirme hakkı, din hürriyetinin en temel şartıdır. Laik devletin temel haklar kataloğunda yer verdiği din hürriyeti ise iki unsurdan ibarettir. Vicdan hürriyeti ve bunu tamamlayan ibadet hürriyeti. 1-Vicdan Hürriyeti: Her ferdin bir dine inanmak veya inanmamak hususunda sahip olduğu hürriyettir.

2-İbadet Hürriyeti: Bu hürriyet vicdan hürriyetinin tabii bir neticesi olup, dinini ve kanaatini bir takım merasimlerle açıklamak veya açıklamamak hususunda ferdin sahip olduğu hakkı gösterir.

Atatürk'e göre laiklik, ilmi olmaktır. Dini, devlet işlerine ve siyasete karıştırmamaktır. Kimseyi inançlarından dolayı kınamamaktır. Kimseyi inanmaya ve ibadete zorlamamaktır. Nitekim Atatürk der ki: Laiklik asla dinsizlik olmadığı gibi, sahte dindarlık ve büyücülükle mücadele kapısını açtığı için hakiki dindarlığın gelişmesi imkanını temin etmiştir.

**Atatürk , birey ve toplum için dinin lüzumlu bir müessese olduğuna inandığını çeşitli vesilelerle ifade etmiştir. Esasen büyük bir başarıyla toplumu topyekün dönüştürme başarısını göstermiş bir aklın, insanda fitri olarak var olan din duygusunu ve dinin birey ve toplum hayatı için lüzumunu takdir etmemesi düşünülemezdi.**

**İşte Atatürk'ün sözlerinden bir kaçı:**

**Din vardır ve lüzumlu bir müessesedir. Dinsiz milletlerin devamına imkan yoktur. Temeli çok sağlam bir dinimiz var, malzemesi iyi. Fakat bina uzun asırlardır ihmale uğramış. Harçlar döküldükçe yeni harç yapıp binayı takviye etmek lüzumu hissedilmemiş. Aksine olarak bir çok yabancı unsur (hurafeler) binayı daha fazla hırpalamış. Bugün bu binaya dokunulamaz, tamir de edilemez. Ancak zamanla çatlaklar derinleşecek ve sağlam temeller üzerinde yeni bir bina kurmak lüzumu hasıl olacaktır.**

**Türk milleti dindardır yani, bütün sadeliğiyle dindardır demek istiyorum. Bizzat hakikate nasıl inanıyorsam buna da öyle inanıyorum... Din şuura muhalif, ilerlemeye engel hiçbir şey ihtiva etmiyor.<sup>2</sup>**

**Atatürk'ün halkın din konusunda sağlıklı bir şekilde aydınlatılmasına olan samimi inancını ve dini değerlere olan hürmetini her vesile ile ifade etmiştir. Bundan başka Atatürk'ün dine en belirgin katkılarından birisi, görevi islam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarını vatandaşlara anlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek olan Diyanet İşleri Başkanlığının bir devlet kurumu olarak tesisine ön ayak olmasıdır. Ayrıca halkın din konusunda doğru bir şekilde bilgilenme ihtiyacını karşılamak amacıyla bugün bile en güvenilir kaynak eser olarak faydalanılan Elmalılı Hamdi Yazır'ın 'Hak Dini Kur'an Dili' adlı Türkçe tefsir kitabı ve Prof. Dr. Kamil Miras'ın 'Sahih-i Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi' adlı hadis eserinin devlet imkanlarıyla bastırılmasını sağlaması da onun dine hizmet arzusunun somut örneklerindedir. Atatürk'ün insiyatifi ve onayı olmasaydı herhalde bu önemli neşir hizmetinin tahakkuku mümkün olmazdı.**

## **KAYNAKÇA**

**1-Utcan Kocatürk, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, Ank. 1971, s.206.**

**2-Söylev ve Demeçler, c.III, S.70.**

**DERLEYEN**

**DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENİ**

**MURAT TOSUN**

"Türk Milleti bağımsız yaşamış ve bağımsızlığı var olmalarının yegâne koşulu olarak kabul etmiş cesur insanların torunlarıdır.

Bu millet hiçbir zaman hür olmadan yaşamamıştır, yaşayamaz ve yaşamayacaktır."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Bağımsızlık uğruna

zaferi ulusuna armağan etmek için,

savaşı düğün sayıp yalınayak cenge koşan

Şehit Mehmet'i anlatır gelincik.

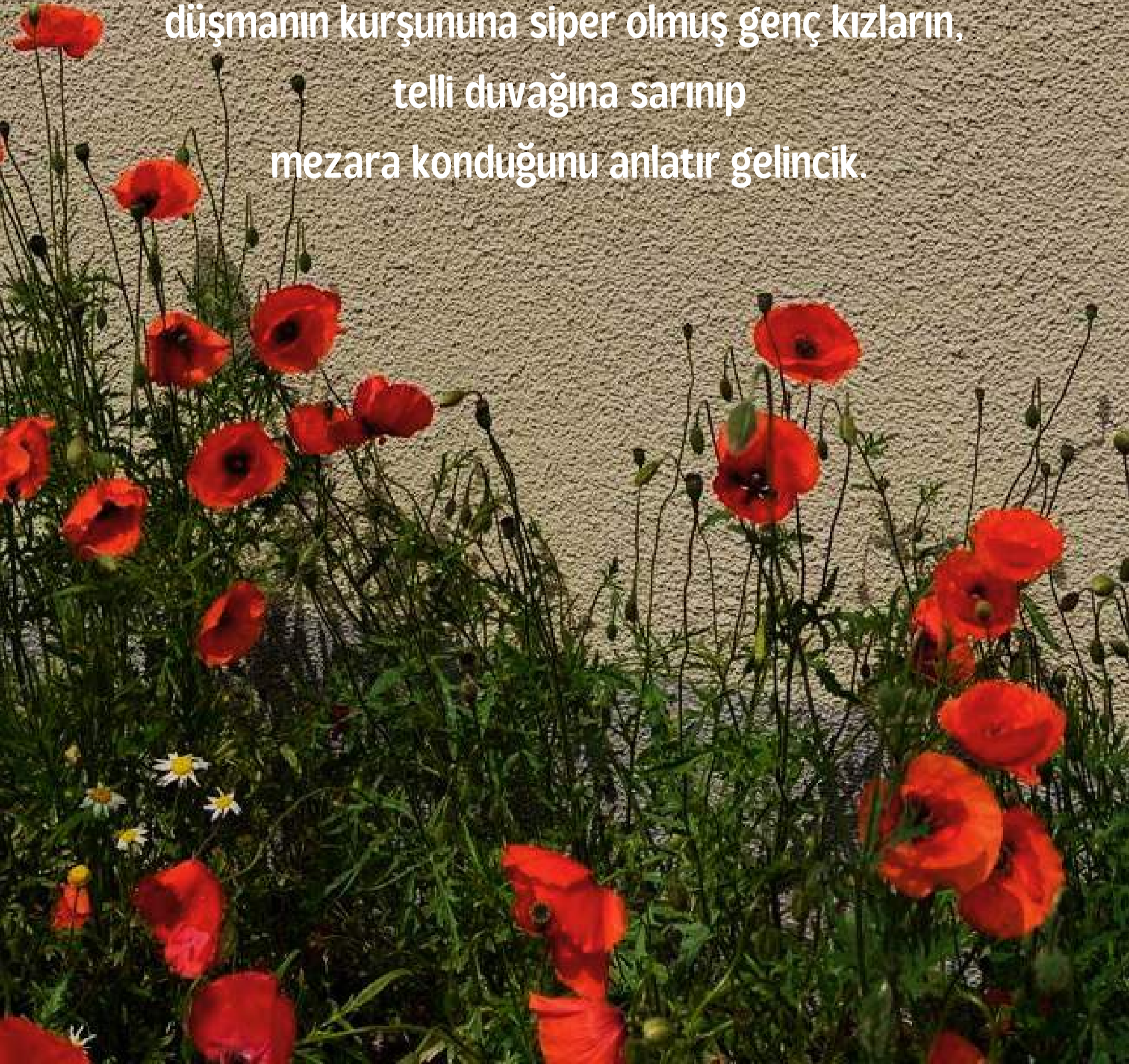
Daha onsekizinde,

ana ocağında tüten baca sönmessin diye,

düşmanın kurşununa siper olmuş genç kızların,

telli duvağına sarınıp

mezara konduğunu anlatır gelincik.



**Aldığımız her nefeste, ayak  
bastığımız toprak parçasının  
her metrekaresi, bu vatan için  
ödenmiş bedelleri fısıldar  
kulağımıza.**

**Canlarından geçecek kadar  
aşık oldukları vatan uğruna,  
şehit düşmüş kahramanların  
türküsüdür bu.**

**Anaların yüreğindeki sızının  
hiç susmaz türküsüdür bu.**

**Atalarından dedelerimize  
onlardan bize ve daha  
nicelerine miras kalmış canım  
memleketin türküsüdür bu.**

**Ona öldü diyen yalan söyler.**

**Nesiller boyu sel gibi coşan,**

**çığ gibi büyüyen**

**Atatürk sevdasının**

**bitmek bilmez türküdür bu.**

**SEVDA DOĞAN**



## Atamızın

vatanını en çok seven  
işini en iyi yapandır prensibiyle  
daha nice yüzyıllarca

**vatanımız**

uğruna çalışıp,

**Cumhuriyeti**

Türk topraklarında  
yaşamak ve yaşatmak ümidiyle.



# Korkma!

**Sönmez bu şafaklarda yüzen  
al sancak,  
Sönmeden yurdumun üstünde  
tüten en son ocak.  
O benim milletimin yıldızıdır,  
parlayacak;  
O benimdir, o benim  
milletimindir ancak.  
Çatma, kurban olayım, çehreni  
ey nazlı hilal!  
Kahraman ırkıma bir gül;  
ne bu şiddet, bu celal?  
Sana olmaz dökülen kanlarımız  
sonra helal...  
Hakkıdır, Hakk'a tapan  
milletimin istiklal.**